

Vastaus valtuustoaloitteeseen: Läntisen saaristoalueen yhteysalusliikenne ja yhteysaluslaiturivaraus

Kaupunkikehityslautakunta 27.05.2025
1660/08.00.00.00/2024

Valmistelu ja lisätiedot
Liikennesuunnittelupäällikkö Hanna Linna-Varis, kaavoitusarkkitehti
Pekka Mikkola, etunimi.sukunimi@porvoo.fi

Valtuutettu Anette Karlsson on tehnyt 13.6.2024 aloitteen otsikolla ”Läntisen saaristoalueen yhteysalusliikenteen mahdollistaminen ja varaus yhteysaluslaiturille Tolkkisten pienvenesataman asemakaavaan”. Aloitteessa kuvataan, että läntinen saaristoalue on suuri, alueella on pysyviä ja kesäasukkaita sekä yritystoimintaa. Läntisessä saaristossa on myös virkistysalueita, kuten Pirttisaaren ja Brunskärin virkistysalueet, joita porvoolaiset voivat hyödyntää. Ilman omaa venettä alueille pääsy on kuitenkin vaikeaa. Yhteysalus liikennöi Sipoon Kalkkirannasta.

Aloitteen mukaan on kestävämpää ja epätarkoituksenmukaista, että kaunis läntinen saaristoalue on saavutettavissa vain naapurikunnan puolella olevalta yhteysaluslaiturilta tai omalla veneellä. Tolkkisten pienvenesatamaa ollaan kehittämässä ja on tärkeää, että alueelle järjestetään varaus yhteysaluslaiturille. Aloitteessa esitetään, että Porvoon kaupunki ryhtyy toimiin tilanteen korjaamiseksi ja selvittää mahdollisuuden saada yhteysalusliikennetoimintaa läntiselle saaristoalueelle ja turvaa liikennetoiminnan edellytykset laiturilla tai vähintään laiturivarauksella Tolkkisten pienvenesataman asemakaavassa.

Vastaus aloitteeseen:

Yhteysalusliikennetoiminta aloitteessa kuvattuun Onaksen-Pirttisaaren saaristoon on Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen järjestämä, toisin sanoen liikenne on järjestetty valtion toimesta. Olemassa olevien laituriipaikkojen sekä maantieteellisen saavutettavuuden näkökulmasta liikennöinti on hoidettu jo pitkään Sipoon Kalkkirannan laiturista. Porvoon kaupungille ei aiheudu liikennöinnistä kustannuksia.

Yhteysalusliikenne Tolkkisista on toki periaatteessa mahdollinen, mutta merimatkaa tulee enemmän. Esimerkiksi nykyisestä yhteysaluslaiturista Kalkkirannasta Pirttisaareen on matkaa yli 10 km ja Tolkkisten Kräkelsundetista olisi hieman alle 20 km. Kräkelsundetista Onasvikeniin on matkaa noin 15 km. Näin ollen kustannukset olisivat vastaavasti suuremmat. Arvion mukaan ympärivuotinen yhteysalusliikenne Tolkkisista Pirttisaareen maksaisi keskimäärin 100 000 euroa kuukaudessa. Lyhytaikainen liikenne kesäajalla olisi edullisempaa. Linjasta tulisi järjestää jatkoneuvotteluja Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kanssa tai vaihtoehtoisesti päättää, että Porvoon kaupunki ostaa liikennöintiä.

Tolkkisten Kräkelsundetin asemakaavatyö, AK-545 Kräkelsundet, on ollut vireillä vuodesta 2019. Työ on edennyt perusselvityksistä ja

osallistamisen suunnittelusta ideasuunnitelman laatimiseen, jonka yhteydessä kaavatyön tavoitteet tarkentuivat. Asemakaavatyö ei ole viimeisimpinä vuosina edennyt, kun mm. kaava-alueen merkittävä maanomistaja, Helsingin kaupunki, ei ole kiirehtinyt hanketta. Kaavahanke on toki sisällytetty kaupunkisuunnittelun vuoden 2025 kaavoitusohjelmaan. Kahtena vaihtoehtona esitellystä ideasuunnitelmasta järjestettiin avoin kysely kesäkuussa 2020. Vastauksissa mainittiin mm. julkisen liikenteen yhteyksien tärkeys lähinnä bussipysäkkien näkökulmasta sekä yhteysvenelaiturin sijoittaminen useammassakin vastauksessa.

Idealuonnosvaihtoehdossa B on jo varauduttukin yhteysaluslaituriin (merkintä "Runebergin laitur") sekä saariston huoltoaluksen laituripaikkaan. On itsestään selvää, että yhteysaluslaituripaikka sisällytetään edelleen yhtenä tärkeänä reunaehtona alueen tilavarauksiin asemakaavahankkeen jatkosuunnittelussa ja otetaan sen toteuttamisen mahdollistaminen huomioon asemakaavamerkinnällä.

Liitteet:

Valtuustoaloite, Karlsson, 13.6.2024

Kräkelsundetin ideasuunnitelma, idealuonnos B, 8.4.2020

Kaupunkikehitysjohdaja

Kaupunkikehityslautakunta esittää kaupunginhallitukselle, että edellä mainittu annetaan vastauksena valtuustoaloitteeseen ja lähettää vastauksen tiedoksi kaupunginvaltuustolle.